

OVERWEGING AVONDWAKE BROEDER THOMAS SUWITRA OP 19 NOVEMBER 2025

Broeder Thomas was een monnik was een monnik in hart en nieren. Dat vraagt wel om enige verduidelijking. Hij liep niet het rechte pad af en precies in Jezus voetstappen.

Hij trad in 1982 in Rawaseneng. Als jongeman een grote stap van zijn eiland Bali waar hij zo aan gehecht was naar Java. Er waren nog stichters aanwezig. In het begin had hij het daar moeilijk mee. Thomas was een vrijbouter en tegelijk heel trouw. Hij volgde netjes de vorming. Maar hij was ook iemand die soms gewoon verandering nodig had. Hij kwam naar Holland om theologie te studeren. Hij had de gave maar op de manier van Thomas, plan plan. Kasian Romo zei hij me vaak. Na zijn studies hier is hij nog jaren gebleven en heeft ook goed Nederlands geleerd en kon als priester ook voorgaan op zondag. Ik vermoed wel dat zijn geestelijk leidsman en bevriende priester, Hein Tops, af en toe wel over de schouders meekeek. Na een aantal jaren werd hij toch weer onrustig en was toe aan een uitdaging. Hij ging terug naar Rawaseneng. Hij leidde lang de koffieplantage. Toch leefde hij met het gevoel dat hij niet voor vol werd aangezien en dat zijn aanbevelingen over de koffiebouw in de wind werden verslagen. Als Thomas tegen werd gewerkt dat werd hij onverschillig en zocht iets anders. Hij werd gevraagd Lamanabi mee op te bouwen en dat heeft hij ook gedaan. Ondanks dat het klimaat zwaar was klaagde hij nooit. Maar Thomas wilde gehoord worden en dat ook zijn mening meetelde in de besluitvorming. En dan herhaalt de geschiedenis. Ook daar had het gevoel niet en vertrok weer.

Thomas was een sociaal mens en had behoefte aan contact. Vond hij het niet in de gemeenschap dan trok hij op Flores de dorpen in en was daar heel geliefd. Na Lamanabi trok hij verder. Hij kwam terug naar Nederland en veranderde van stabiliteit. Hij werd volledig lid van de gemeenschap en werd ook betrokken bij het bestuur. Maar ook hier was de gemeenschap niet voldoende en hij bouwde altijd een kennissenkring op met mensen buiten de muren. Daar had hij behoefte aan en toch bleef hij trouw aan zijn monastieke levensstijl. Hij had een soort Hollandse nuchterheid en nam de dingen van het leven hoe het op zijn pad kwam. Daarbij was hij wel gevoelig voor persoonlijke aandacht en medemenselijkheid. Toen hij ziek werd trokken we veel samen op. Hij stelde het op prijs dat ik meeging naar de dokter om van daaruit samen te bespreken wat de consequenties waren. Die waren groot. Of in Nederland blijven in de beurt van een ziekenhuis of naar Bali teruggaan en in een warmer klimaat leven wat zijn ziekte beter zou maken. Na veel gesoebat met de dokter koos Thomas voor het laatste omdat hij wist dat hij niet beter kon worden. Hij had een idyllisch beeld. Zittend aan een beekje dat langs de cacaoplantage van de familie liep.

Ik heb hem de laatste keer meegenomen terug naar Bali omdat hij niet in staat was alleen te reizen. Hij kon het ook niet. Als de vliegmaatschappij het had geweten dan hadden ze hem niet meegenomen.

In alle gesprekken die we voerden vertelde hij veel maar was het moeilijk zijn gevoelens te delen. Een deel van zijn lijden droeg hij toch alleen. Klagen deed hij nooit als hij weer eens een nacht niet goed had geslapen. Juist de laatste tijd werd hij trouwer in het officie. Hij kwam vaker in het nachtofficie. Hij zei dan ook: als ik toch niet kan slapen kan ik beter bij God zijn. En dat vind ik nu zo typisch Thomas. In zijn misschien wat grillige monastieke levensweg is hij God trouw gebleven. In de periode dat hij meer in de wereld leefde hield hij de mensen die hem in wilden palmen van zich af. Hij liet zich niet fêteren. Hij wilde eigenlijk dan cacaoboer zijn zoals hij dat in zijn jeugd had geleerd van zijn vader. Ik ben dankbaar dat ik hem de laatste keer mee naar huis heb mogen begeleiden naar zijn geboortehuis. In het donker achterop motoren werden we een deel de bergen ingereden over smalle paden. Ik vond het bloedeng, maar het liet me zien waar hij vandaan kwam en hoe mooi men daar woonden, Het was een vooruitblik op het paradijs. Toen de wandeling de volgende ochtend naar de zondagsmis met de familie. Het was goed, zo vond hij zijn laatste plek en ik kon vredig teruggaan. De laatste weken hadden we telefonisch contact. Hij pijn en had het moeilijk,. Hij klaagde nooit. Zijn laatste woorden waren woorden naar Koningshoeven toe dat zijn best had gedaan goed voor hem te zorgen.